

Buurtprofiel *Santa Maria*

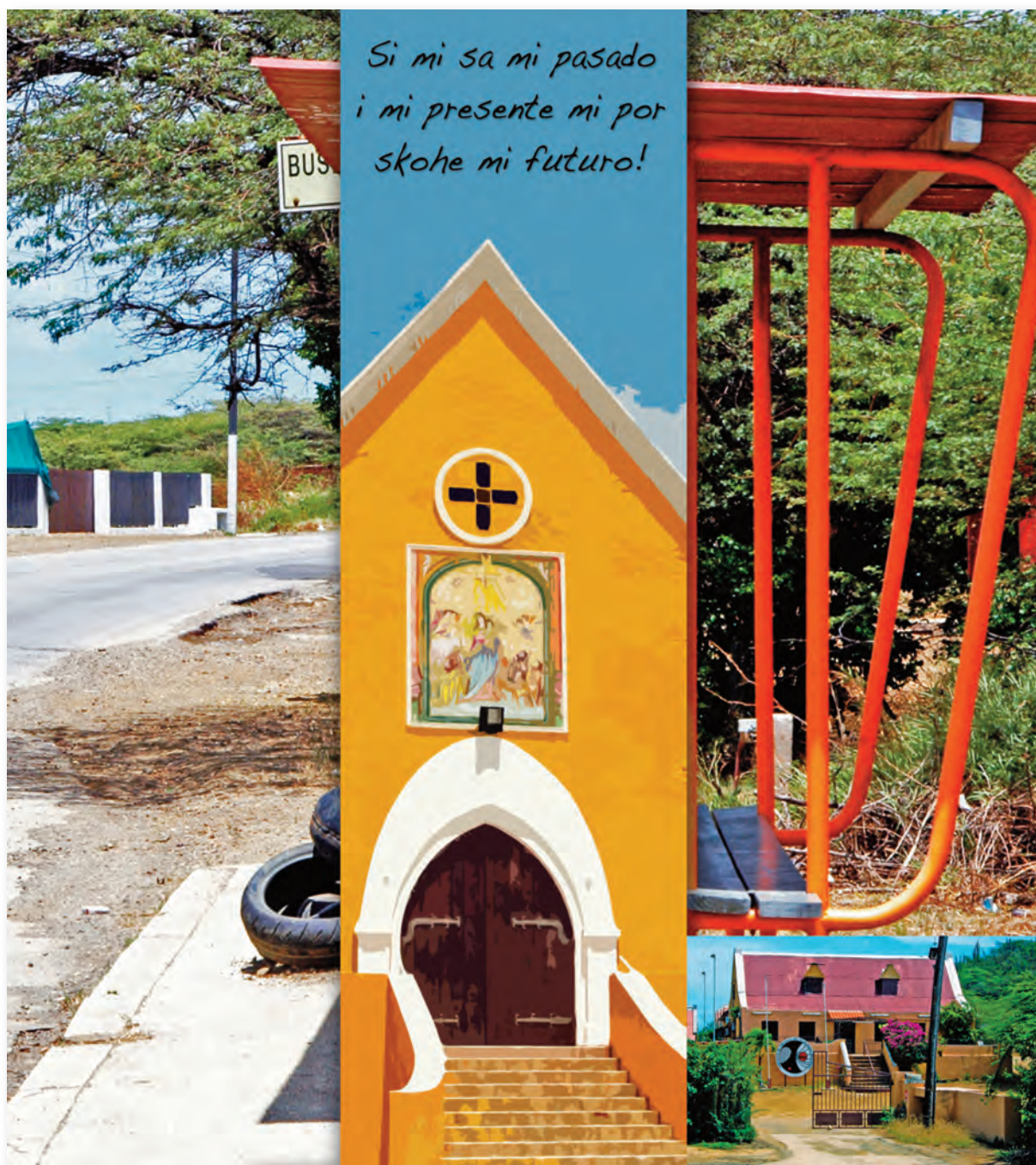
Een beeld van de zone "Santa Maria" te Curaçao 2011

Buurtprofiel Santa Maria

Anno 2011

Een beeld van de zone “Santa Maria” te Curaçao 2011

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**

Voorwoord:

Het buurtprofiel Sta Maria heeft als doel inzicht te bieden in het ontstaan van de wijken in de zone Sta Maria, de huidige situatie en de relevante ontwikkelingen in Santa Maria. Met de realisatie van dit buurtprofiel wil het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid & Welzijn zijn bijdrage leveren aan een geïntegreerde wijkaanpak voor Curaçao. Dit door kennis over de wijken te genereren en te ontsluiten en deze op een zodanige manier te presenteren dat de betrokkenen in de wijk en overige belanghebbenden de reële behoefte van de wijk kunnen vaststellen en gerichte acties kunnen ondernemen.

De buurtprofielen hebben als ondertitel meegekregen:

Si mi sa mi pasado i mi presente mi por skohe mi futuro!

Door het verleden te kennen en het heden in kaart te brengen kunnen we onze toekomst gericht bepalen.

Wij hopen dat een ieder die geïnteresseerd is in deze zone baat zal hebben bij dit buurtprofiel.

Inhoudsopgave:

Inleiding

- 1. Geografische positionering**
- 2. Historische ontwikkeling**
- 3. Demografische kenmerken**
 - 3.1. Aantal inwoners
 - 3.2. Leeftijdsopbouw
 - 3.3. Man-vrouw verdeling
 - 3.4. Land van oorsprong bewoners
 - 3.5. Religie
- 4. Sociaal economische kenmerken**
 - 4.1. Samenstelling huishoudens
 - 4.2. Inkomensverdeling
 - 4.3. Opleidingsniveau
 - 4.4. Arbeidsparticipatie
 - 4.5. Tienermoederschap
- 5. Sociale participatie**
 - 5.1. Onderwijs
 - 5.2. Sport
 - 5.3. Vrije tijdsbesteding
 - 5.4. Uitgaansleven
 - 5.5. Vrijwilligerswerk
- 6. Leefbaarheid**
 - 6.1. Leefklimaat
 - 6.2. Sociaal kapitaal
 - 6.3. Huisvesting
 - 6.4. Infrastructuur
 - 6.5. Transport
 - 6.6. Veiligheid
 - 6.7. Gezondheid
- 7. Sociale kaart**
 - 7.1. Voorzieningen
 - 7.2. Faciliteiten

-
8. **Wijkontwikkeling**
8.1. Stand van zaken
8.2. Wensen en behoeften
8.3. Profiel zone Santa Maria

Bijlage:

- Kaart Werbata
- Foto uit boek van Schippers
- Vragenlijst

Volkswoningen aan de Cabo Verde weg

Inleiding:

Het buurtprofiel is een initiatief van het voormalig Sociaal Kennis Centrum (SKC). Het project is gestart als een kwalitatief deelonderzoek van de buurtmonitor.

Al tijdens de informatiebijeenkomsten met de wijkvertegenwoordigers is de noodzaak gebleken om een totaalbeeld van de wijk vast te leggen in een wijk- c.q. buurtprofiel. In een dergelijk buurtprofiel worden de objectieve en subjectieve data naast elkaar gezet en met elkaar in verbinding gebracht. Het gaat er dan vooral om te kijken naar bepaalde opvallende ontwikkelingen in de wijken en de verklaring die daarvoor gegeven wordt door de mensen zelf.

Het buurtprofiel biedt ook andere voordelen; namelijk een optimaal inzicht in de wijkstructuur draagt immers ook bij tot gerichte actie en uiteindelijk tot een daling van de armoede in de wijken. Het gaat om de werkelijke behoefte van de wijk vast te stellen. Het project beoogt dan ook om samen met de wijk op basis van een brede bevraging in de wijk de behoeften en problemen in kaart te brengen en gezamenlijk mogelijke oplossingen te formuleren. Hier kunnen dan naast de sterke en zwakke punten duidelijke doelstellingen uit voort komen die dienen als leidraad voor de wijkgerichte integrale aanpak.

Om te komen tot een buurtprofiel van Santa Maria is in 2011 gestart met onderzoek en via een ongestructureerde vragenlijst is gesproken met een geselecteerde groep bewoners van de wijk en met de wijkbemiddelaar. Ook is de zone tijdens de “desk research” fase via literatuuronderzoek en gebruikmakend van overige bronnen, beschreven.

Hierbij is gebruik gemaakt van de informatie uit de armoede onderzoeken van Reda Sosial, onderzoeken van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) waaronder de census gegevens uit de laatste volkstellingen en uiteraard de buurtmonitor 2007 van het voormalig SKC.

Waar nodig is dit profiel aangevuld met gegevens van de betreffende wijkbemiddelaars c.q. vertegenwoordigers.

Belangrijk is echter ook om de gegevens van de census 2011 hierbij te betrekken.

Om alsnog te komen tot een zinvol buurtprofiel van Santa Maria anno 2011 is de volgende werkwijze gevolgd:

- 1-Een desk- research waarbij alle relevante literatuur voor de desbetreffende zones welke ontvangen van de opdrachtgevers is bestudeerd , evenals de resultaten van de uitgevoerde buurtanalyses van Kanga/Dein en Seru Fortuna. Ook is aanvullend literatuur gezocht en bestudeerd.
- 2-Kaartanalyse, uitgaande van de Werbata kaarten en de daaropvolgende topografische kaarten (DROV)
- 3-Aan de hand van een vragenlijst, welke voor elke respondentengroep enigszins werd aangepast, is gesproken met:
 - a. een gemengde groep bewoners/bezoekers (20), merendeels dames, van de zone die wekelijks in het Buurtcentrum Santa Maria bijeenkomen;
 - b. Met een contactgroep (4) van personen die in de wijk zijn opgegroeid.
 - c. met de wijkbemiddelaar en tevens sportcoördinator bij het buurtcentrum en
 - d. de politie, en wel met een voormalig lid van Wijkteam Seru Fortuna-Mahuma
 - e. Verder zijn de desbetreffende wijken verkend door middel van observatie.

-
- f. Ter afsluiting is met een 3-tal individuele bewoners gesproken over een aantal aspecten van de wijken.

Er is mede gebruik gemaakt van kennis en ervaring van deze zone en ook van vaardigheid in de sociaal geografische methoden van onderzoek.

Belangrijk is echter ook om de gegevens van de census 2011 hierbij te betrekken. Dit impliceert dat er aanvullend onderzoek gedaan moet worden na het vrijkomen van de laatste censusgegevens.

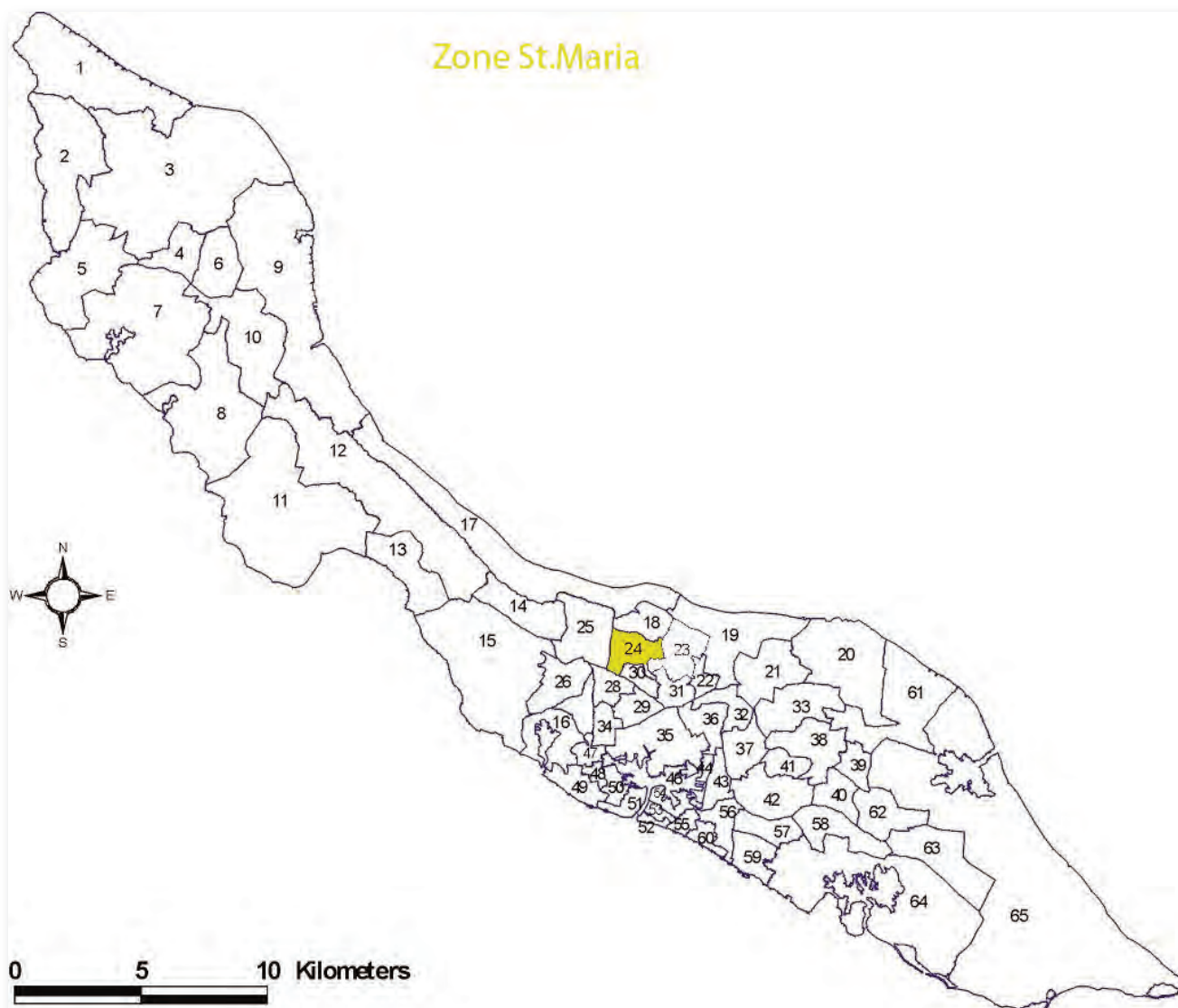
Zicht op wijken Sta. Maria en Salsbach

1. Geografische positionering van de zone Santa Maria

Buurt: Santa Maria

Zone: 24

Code: 5008

Deze zone omvat de wijken **Santa Maria, Salsbach, Stenen Koraal, Cabo Verde en Esperansa** en omgeven door de straten F.D. Rooseveltweg, Cabo Verdeweg, Seru Fortunaweg en W.Churchillweg.

Het wordt in het oosten begrensd door de zone Muizenberg, in het zuiden door de zones Kanga/Dein en Wanapa. In het westen door de zone Mahuma en in het noorden door de zone Fortuna. De zone Santa Maria heeft een oppervlakte van 247 ha. Deze zone behoort tot de regio “Uitbreiding Stad”.

Het wegennet van zone Sta. Maria omvat de volgende straten en wegen: Salsbachweg, Franklin D. Rooseveltweg, Asbestweg, Winston Churchillweg, Seru Fortunaweg, Kaminda Akuamarin, Kaminda Oniks, Esmeraldaweg, Diamantweg, Kaminda Turkuas, Kaminda Opal, Kaminda Amatista, Topaasweg, Saffierweg, Rubiweg, Kaya Kura Piedra, Kaya Yade, Kaya Talko, Kaya Berilo, Kaya Yaspe, Kaya Turmalina, Cabo Verdeweg, Kaya Monagas, Kaya Piedad Presioso, Kaya Espinela, Kaya Pirita, Kaya Galena, Kaya Limonita, Kaya Hematita, Kaya Krisokola, Kaya Kuarso, Kaya Grafito, Zwavelweg, Esperanzaweg, Schalieweg, Steenkoolweg, Micaweg, Fosfaatweg, Petroleumweg.

2. Historie van de wijken binnen de zone Santa Maria

2.1. De wijk Santa Maria:

De wijk Santa Maria is een onderdeel van de gelijknamige zone en bevindt zich in het tweede district west. Het is ontstaan uit het netwerk van kerken dat door mgr. Nieuwindt is aangelegd. Het maakt deel uit van de parochie Santa Maria en bestaat nu uit de directe omgeving van de kerk. De oorspronkelijke parochie Santa Maria zelf besloeg een uitgestrekt gebied omvattende onder meer de wijken Mahuma, Souax, Jan Doret, Sint Michiel, Buena Vista, Rio Canario, Stenen Koraal, Muizenberg, Fortuna Ariba (Seru Fortuna) en Fortuna Abou en Hato, en zelfs tot en met Groot Kwartier en Wishi (tot Plantersrust). Het was daarmee een van de grootste parochies van Curaçao en verzorgde het geestelijk welzijn van de bewoners van geheel midden Curaçao die buiten het stadsdistrict woonden. Deze parochie is in 1847 opgericht en daardoor ook een van de oudste. De terreinen rondom de kerk, die voorheen majestueus op een kleine heuvel en van verre zichtbaar uitstak boven het hele gebied, waren grotendeels van de katholieke kerk (tereno di misa of tereno di pastor) en de woonbebouwing is rondom 1930 gestart. In deze wijk vinden wij nu behalve de kerk en pastorie ook de begraafplaats en een aantal scholen. Ook is daar het revalidatiecentrum Mgr. Verriet Instituut gebouwd en dient de voormalige zusterschool (medio 19de eeuw) tot buurtcentrum. Het klooster van de zusters is jammer genoeg in vorig jaar 2010 na een intensieve regenval in elkaar gestort. Het terrein was indertijd aangekocht door Mgr Nieuwindt van mw. Gijsbertha Da Costa Gomez. Een beschrijving van pastoor Schipper in 1947 van het gebied 100 jaar daarvoor is treffend: Het grootste deel van de parochie Sta Maria, dus ook omstreken, bestond uit mondi, niets anders dan mondi. Met slechts een paar grote hofjes zoals Hato en Muizenberg. Verder waren de bewoners zeer arm en hun welzijn hing helemaal af van de shons die zij dienden. “Miseria, Pobreza i Despresio”, ata e tres sufrimentunan ku tabata kompañá nan.

Er is dus veel veranderd en verbeterd maar bij de benadering van armoede moeten wij steeds kritisch kijken naar de bepalende factoren die niet alleen te maken hebben met de directe levensbehoeften maar ook met de ontwikkelingsmogelijkheden van het individu en de participatie van de groep aan het maatschappelijk leven.

Kerk, pastorie, klooster en school

2.2. De wijken Esperansa, Cabo Verde en Salsbach:

Dit waren gronden waarop enige families van oude bewoners woonachtig waren. Salsbach en Cabo Verde waren reeds lang particuliere gronden.

Tot in de jaren zestig van de 20ste eeuw was dit een open gebied met vooral struikgewas (mondi) en met wat verspreide bewoning. Alleen aan de rand van Esperansa, aan de Rooseveltweg, was er vanaf de 50er jaren sprake van een lintbebouwing, bestaande uit moderne bungalows t.b.v. onderwijzend personeel.

Vanaf de tweede helft van de 60er jaren is een aanvang gemaakt met de verkaveling van de wijk Esperansa t.b.v. middenstandswoningen in de vrije sector en kreeg het de naam 'Goede Hoop'. De infrastructuur van Goede Hoop was goed maar de ontsluiting van de wijk liet te wensen over tot in de jaren 90 toen de overige toegangswegen geasfalteerd werden. Om het doorgaand verkeer af te remmen zijn onlangs verkeersdrempels en shicans⁴ gebouwd.

De wijk Cabo Verde heeft eenzelfde achtergrond maar door het hoge zoutgehalte in het noordwestelijk deel is de bewoning hiervan pas later goed op gang gekomen. Het grootste deel van deze wijk bevat een volkswoningbouw complex met een iets kleiner gedeelte voor particuliere middenstandswoningen.

Salsbach is pas recentelijk voor een deel ontwikkeld tot een woongebied maar heeft nog altijd veel mondi. Aan de kant van de Rooseveltweg is een grote fastfood restaurant.

⁴Constructies op de weg die het verkeer moeten afremmen

2.3. Stenen Koraal

Stenen Koraal zelf is een plantage geweest waar vooral aan veeteelt, m.n. geiten, gedaan werd. Het landhuis, waar sinds de jaren 70 het kantoor van de vakbond van leerkrachten (Sitek) is gevestigd, herinnert nog aan deze periode. Ook deze wijk is voor een groot deel verkaveld en bewoond. Het noordoostelijk gedeelte van Stenen Koraal is reeds vroeg, in de 40er jaren, een uitwijk geweest voor met name de bewoners van Fortuna Ariba en Fortuna Abou, die van de landheer een stukje grond in huur kregen of kochten waarop zij hun meestal kleine onderkomens bouwden. Later hebben deze families grotere huizen neergezet en raakte dit deel meer bebouwd. Hier was ook een openbare waterkraan en in dit gebied lag ook een klein kerkhof. De eerste groep bewoners hield meestal ook geiten en andere dieren en beplanten ieder jaar hun stukje grond. Iets ten zuiden van de Cabo Verdeweg ligt een vrij groot vangbekken, een dam, die in de regentijd meestal goed gevuld is met water.

Het overige deel van Stenen Koraal, of Kura Piedra, was als weidegebied van de plantage in gebruik gebleven met een schaarse bewoning door pachters. Deze pachters konden gebruik maken van hun stuk grond om daar hun huizen op te bouwen en het land te bewerken, geiten te houden en water uit de putten te halen. Maar zij moesten wel jaarlijks na de oogst de maïs stokken afstaan als veevoer voor de koeien van de plantage. Dit was het zogeheten paga tera systeem welke tot in de jaren vijftig (!) van de vorige eeuw in zwang was. De plantage is ook in die jaren verkocht aan de overheid, die het voorbestemde als woongebied.

Kura Piedra, kan nu getypeerd worden als een sterk gegroeide volkswijk met particuliere woningen. Het geheel maakt hier en daar een minder geordende indruk met veel tot mondi vervallen, braakliggende terreinen. Er worden alle soorten activiteiten ontwikkeld, garages, werkplaatsen, veehouderij, etc. In de laatste 20 jaren is er meer structuur ontstaan door de aanleg van een geasfalteerd wegstelsel.

Er is een vrij grote stuk grond rondom het landhuis, en dit deel bestaat vooral uit mondi. Aan de randen (westelijk) is meer bebouwing gekomen met onder meer een volkswoningproject met een school voor Funderend Onderwijs.

In het zuidelijk gelegen deel zijn de woningen meer verspreid. Een aantal wegen is nu wel geasfalteerd, maar wij treffen nogal wat zandwegen en halfverharde wegen aan met minimale staatverlichting. Dit deel van de wijk biedt een ongeordende, niet geplande, aanblik van wegen en huizen, sommige bijna vervallen, andere nog in aanbouw. Op sommige plaatsen staan de huizen vlak op elkaar, een stukje verder is er ineens veel ruimte (begroeid met struikgewas). Bepaalde delen worden nog steeds als illegale stortplaats gebruikt.

Illegaal stortplaats

3. Demografische kenmerken

3.1. Aantal inwoners

De zone Santa Maria heeft een oppervlakte van 247 ha. De totale bevolking is gegroeid van 4001 in 1981 tot 4406 in 1992, wat een toename van 10.1% betekent. Daarna zien we een daling tot 3817 in 2001. Dit betekent een daling van 13.4%. De bevolkingsdichtheid was respectievelijk 1617, 1663 en 1440 voor 1981, 1992 en 2001. Daardoor behoort Santa Maria tot de (25%) dichtstbevolkte zones van de regio uitbreiding Stad.

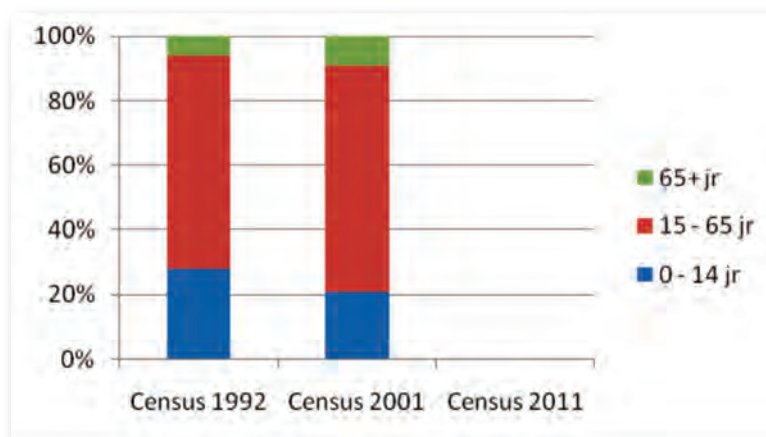
De bevolking van Curaçao is in de periode 1992 -2001 gedaald met gemiddeld 9,3%. De daling in de zone Santa Maria is dus hoger. Hierbij moet echter aangetekend worden dat het bevolkingsregister na 1998 systematisch is opgeschoond en dat de vergelijking tussen de periode 1992-2001 en de periode 1981-1991 niet te absoluut genomen moet worden.

3.2. Leeftijdsopbouw

Curaçao kent al enkele jaren een proces waarbij het aandeel personen jonger dan 15 jaar aan het afnemen is ("ontgroening") en daartegenover een proces waarbij het aandeel van personen van 65 jaar en ouder aan het toenemen is ("vergrijzing"). Dit geldt ook voor Santa Maria.

In Santa Maria verloopt het proces van "ontgroening" en "vergrijzing" harder dan gemiddeld voor Curaçao.

Leeftijdsverdeling in Santa Maria

Relatieve leeftijdsverdeling Santa Maria in vergelijking tot Curaçao (Census-CBS)

		Census	Census
		1992	2001
0 – 14 jr	Santa Maria	28,0%	21,0%
	Curaçao	25,9%	23,6%
15 – 65 jr	Santa Maria	66,0%	70,0%
	Curaçao	66,0%	65,6%
65 + jr	Santa Maria	6,0%	9,0%
	Curaçao	8,1%	10,8%

3.3. Man –vrouwverdeling

Het vrouwenoverschot op Curaçao is een bekend fenomeen dat bovendien steeds sterker wordt. De sekseratio voor Curaçao is in de volkstelling van 2001 gemeten op 116 vrouwen voor elke 100 mannen. In 1992 was het 111. In de buurtmonitor van 2007 is de sekseratio voor de 12 bestudeerde wijken samen bijna 120. De sekseratio van Santa Maria lijkt de landelijke trend (Curaçao) te volgen. De sekseratio van Santa Maria groeide tussen 1992 en 2001, namelijk van respectievelijk 105 naar 109.

3.4. Land van oorsprong bewoners

Volgens de volkstellingen van 1992 en 2001 groeide in de zone Santa Maria het percentage allochtone mensen (dwz niet op Curaçao geboren) behoorlijk van 11.4% naar 12.4%. Voor heel Curaçao waren de cijfers resp. 12.5% en 15.8%. Dit betekent niet alleen dat het percentage allochtonen in deze zone iets lager ligt dan het landelijk gemiddelde; tevens blijkt uit genoemde percentages dat de toename van allochtonen in deze zone minder is dan het gemiddelde voor geheel Curaçao.

Het aantal personen met vertrekplannen zit op het gemiddelde van Curaçao (6.2%) en in de groep van 18-24 jaar, hetgeen wijst op de algemene trend van vertrek voor studie of een beter inkomen en ontwikkelingsmogelijkheden.

Door observatie kan voorzichtig de conclusie getrokken worden dat in de armere delen van Stenen Koraal meer allochtonen uit de regio woonachtig zijn, terwijl in de middenstandswijken opvallend veel allochtonen die in handel terecht komen, zogeheten handelsminderheden, te vinden zijn. Vooral Libanezen en Chinezen. In de zogeheten flats (kleine appartementen) in de middenstandswijken treffen wij ook meestal buitenlanders uit de regio aan.

3.5. Religie

Het relatieve aantal katholieken is in de periode 1992-2001 gelijk gebleven, nl 82%, en dit is iets hoger dan het landelijk gemiddelde van 81.3 in 1992 en 80.1 in 2001. De cijfers geven

ook aan dat het aandeel van katholieken stabiel is gebleven terwijl voor Curaçao als geheel een kleine afname te constateren is. Ook het aandeel onkerkelijken is afgenomen in percentages, van 4.2% naar 3.8% terwijl dit steeds lager was dan het landelijk gemiddelde, te weten 5.1% in 1992 en 4.6% in 2001.

Bij het onderzoek is gebleken dat naast de Rooms Katholieke Kerk als grootste godsdienst, vrijwel alle andere godsdiensten voorkomen in de zone Sta. Maria. Dit heeft uiteraard te maken met het feit dat Sta. Maria tot de groep zones behoort met de grootste bevolkingscijfer en bevolkingsdichtheid. Bovendien wordt de zone begrensd door verschillende zones en wijken, zoals o.a. Buena Vista en Dein, waarvan een groot deel van de bevolking vroegere immigranten zijn afkomstig uit Oost Caribische eilanden, waar naast de Katholieke godsdienst ook verschillende andere godsdiensten sterk vertegenwoordigd zijn. De belangrijkste andere religies in Sta. Maria zijn: De 7th Day Adventists, de Jehova Getuigen, de Evangelisten en Pinkstergemeenten.

4. Sociaal economische en demografische kenmerken

4.1 Samenstelling huishoudens

Het fenomeen van éénpersoonshuishoudens (alleenstaanden) op Curaçao lijkt groeiend te zijn. In de volkstelling van 1992 worden 15,7% van de huishoudens als éénpersoons geregistreerd. In 2001 is dit percentage gegroeid naar 20,7%. Voor de 12 bestudeerde wijken in de buurtmonitor van 2007 worden bijna een kwart (23,3%) van alle huishoudens als een eenpersoonshuishouden aangemerkt.

In de zone Santa Maria is het fenomeen van alleenstaanden vrij sterk gegroeid tussen 1992 en 2001. Het percentage van Santa Maria komt overeen met het landelijk gemiddelde.

Het fenomeen eenoudergezinnen met kinderen jonger dan 18 jaar was in 1992 nagenoeg gelijk aan het landelijk gemiddelde maar vertoont een duidelijke daling, in overeenstemming met de landelijke trend, maar wel iets sneller (zie verder onderstaand tabel).

Percentages eenpersoonshuishoudens zonder kinderen

	Census 1992	Census 2001
Santa Maria	13,2%	19,9%
Curaçao	15,7%	20,7%

Percentages eenpersoonshuishoudens met kinderen jonger dan 18 jaar

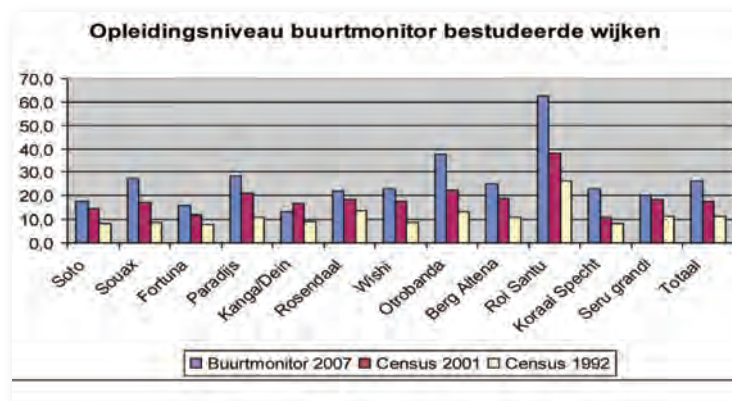
	Census 1992	Census 2001
Santa Maria	10,4%	6,9%
Curaçao	10,5%	7,8%

Het percentage meergezinshuishoudens is in dezelfde periode gedaald, van 10.2 in 1992 naar 8.4 in 2001.

Het percentage huishoudens met een vrouw als hoofd is ook lager dan het landelijk gemiddelde, te weten voor 1992 resp. 28.4 tegen 34.7 en voor 2001 resp. 34.0 tegen 39.6.

4.2. Opleidingsniveau

Het opleidingsniveau (d.i. “het aantal mensen met een hogere opleiding voor ieder 100 personen met een gevolgdde lage opleiding”) van de mensen op Curaçao stijgt geleidelijk. Dit gold ook voor Santa Maria in de periode 1992 en 2001 volgens de volkstellingen.

De meeste van de 12 eerder bestudeerde wijken in de buurtmonitor van 2007 hebben een waarde voor opleidingsniveau van heel Curaçao dat ruim onder de gemiddelde van heel Curaçao ligt. Dit geldt dus niet voor Santa Maria.

Opleidingsniveau Santa Maria

	Census 1992	Census 2001
Santa Maria	23,7%	31,3%
Curaçao	23,1%	38,3%

Voor de 12 bestudeerde aandachtswijken is dit percentage 26.1 zoals blijkt uit Buurtmonitor 2007.

4.3 Inkomensverdeling

Bij een vergelijking van het gemiddeld inkomen per werkende van Santa Maria (Ang 2414) in 2001 met het gemiddeld inkomen voor Curaçao (Ang 2646) voor hetzelfde jaar blijkt dat deze zone lager scoort. Als wij kijken naar het geïnfleerde inkomen over de periode 1992-2001 blijkt dat Santa Maria juist iets hoger scoort (Ang 2342 tegen een landsgemiddelde van Ang 2273).

Het is voor dit onderzoek beter om te kijken naar de geïnfleerde inkomens (inkomen gerelateerd aan het inflatiepercentage over een bepaalde periode). Dit geeft namelijk een beter beeld van de situatie. Bij gemiddeld inkomen blijft echter steeds het probleem van de uiterste waarden die het gemiddelde beïnvloeden. Als gekeken wordt naar het gemiddeld huishoudinkomen blijkt hier wederom dat Santa Maria iets lager scoort dan het algemeen gemiddelde; zie hiervoor 'index huishoudinkomen 1992-2001 (1992= 100). Het huishoudinkomen in 2001 (Ang 3492) is lager dan het landelijk gemiddelde (Ang 3701) en dat is ook het geval met het geïnfleerde huishoudinkomen (Santa Maria: Ang 3576 en Curaçao Ang 3451) maar met een kleinere afwijking.

4.4. Arbeidsparticipatie

De 12 in de buurtmonitor bestudeerde aandachtswijken tellen in 2007 een duidelijk lager percentage werkzamen dan voor heel Curaçao. Namelijk 39,8% in de buurtmonitor, terwijl het Arbeidskrachten Onderzoek (AKO) van het CBS eind 2006 een percentage van 49,4% voor heel Curaçao telt. Het percentage werklozen in Santa Maria volgens de census van 2001 is 13,5% wat lager is dan het landelijk gemiddelde van 15,8% en tevens geeft dit een verbetering weer in vergelijking met 1992 (15,6%, waarbij landelijk gemiddelde 16,9 was). Dit betekent dat het aantal werkzamen in deze zone hoger is dan het landelijk gemiddelde. Wij zullen echter wel rekening moeten houden met de verschillen tussen de middenstandswijken en de armere delen van Stenen Koraal.

De 12 bestudeerde wijken in de buurtmonitor van 2007 hebben samen ook een hoger werkloosheidspercentage dan het percentage voor Curaçao dat is berekend in het AKO van 2006. Namelijk 19,9% in de buurtmonitor t.o.v. 14,7% in het AKO. Het jeugd werkloosheidspercentage in 2001 is lager (25,0%) dan in andere zones (Curaçao: 33,7%) en dit is ook een verbetering vergeleken met 1992 (29,8% met Curaçao op 32,7%). Het jeugdwerkloosheidsindex is ook gunstiger voor Santa Maria (84 tegenover 103) over de periode 1992-2001

Ook het aandeel van afhankelijke mensen (dwz economisch niet-actieven of de mensen van 15 jaar en ouder die aangeven noch werkzaam, noch werkzoekend te zijn), is in de 12 bestudeerde buurtmonitorwijken samen duidelijk hoger als voor heel Curaçao. De buurtmonitor telt 44,3% voor de bestudeerde wijken, terwijl het AKO van 2006 36,7% aangeeft voor heel Curaçao. Voor wat betreft de economische afhankelijkheid in 2001 scoort Santa Maria duidelijk beter dan het landelijk gemiddelde, resp. 156 tegen 182. We zien over de periode 1992 -2001 ook een daling van het aantal economisch afhankelijken.

4.5 Tienermoederschap

In de 12 bestudeerde wijken van de buurtmonitor worden 7,8% van tienermeisjes (leeftijd van 15 t/m 19 jaar) geteld die al moeder zijn tijdens de interviews in januari 2007. In de zone Santa Maria lag het percentage tienermoeders (7,1%) in 1992 gelijk aan het landelijk gemiddelde (7,0), maar in 2001 is dit duidelijk lager geworden, te weten 5,7 tegen 7,3. Deze gegevens zijn van het CBS, census 1992 en 2001.

Volgens de Taskforce Antilliaanse Jongeren was het percentage tiener- moeders 12% in 1998. Dit wijst op een (relatieve) positieve ontwikkeling op landelijk niveau in 2001 toen Curaçao een totaal van 7,3% noteerde. Vergeleken met het gemiddelde van 0,5% voor Nederland in datzelfde jaar, is genoemd percentage erg hoog te noemen.

5. Sociale participatie in Santa Maria

De maatschappelijke participatie is één van de thema's die in de buurtmonitor gebruikt wordt om het leven in de wijken te meten. Hierbij gaat het om deelname aan sport, uitgaansleven, vrijwilligerswerk, vrijetijdsactiviteiten en hobby's. In de buurtmonitor 2007 zijn de resultaten gepresenteerd voor wat betreft de mate waarin mensen in de bestudeerde wijken kunnen participeren aan het sociale leven. Er is gemeten in hoeverre de mensen in die wijken kunnen deelnemen aan sport en recreatie, aan het uitgaansleven, aan vrijwilligerswerk en ten slotte ook schoolparticipatie.

5.1. Deelname aan sport

Uit de buurtmonitor van 2007 blijkt dat het percentage van mensen van 4 jaar en ouder in de 12 bestudeerde wijken in de buurtmonitor die aangeven minstens 1 keer per week te sporten 19,4% is. Van Santa Maria zijn geen gegevens beschikbaar. In deze zone zelf zijn er slechts in beperkte mate sportgelegenheden zoals sportvelden aanwezig, maar er wordt wel gebruik gemaakt van de faciliteiten van de scholen en het buurtcentrum. Wel zijn er in de bredere omgeving van Santa Maria verschillende sportverenigingen, sportvelden en andere sportgelegenheden te vinden.

Over het algemeen sporten vrouwen relatief weinig in de bestudeerde wijken (slechts 12,3%). Voor Santa Maria zijn hierover geen geverifieerde gegevens voorhanden.

Toko en sociaal trefpunt

5.2. Deelname aan uitgaansleven

Mensen in de aandachtswijken die bestudeerd zijn in de buurtmonitor van 2007 geven voor bijna 59% aan dat zij minstens 1 keer per maand uit gaan. Op dit aspect ontbreekt het nog aan gegevens om een concreet oordeel over Santa Maria in dit opzicht te kunnen vellen. In de wijk zelf zijn er nauwelijks goed ontwikkelde uitgaansgelegenheden, maar wel een verscheidenheid aan 'sociale ontmoetingspunten', variërende van een Chinese toko waar altijd een aantal personen voor een biertje en gezelligheid komen tot meer obscure bars waar prostitutie te vinden is. Het merendeel van de bewoners moet het hebben van gelegenheden buiten de zone.

5.3. Deelname aan vrijwilligerswerk

Het buurtcentrum moet het hebben van vrijwilligers aangezien zij niet genoeg fondsen hebben. Maar voor de vrijwilligers moet er toch altijd een vergoeding gegeven worden, aangezien deze personen ook onkosten hebben. De ervaring leert dat vrijwilligers meestal gevraagd moeten worden; men komt niet gauw uit zich zelf. Men blijft vaak ook niet zo lang. Voor het jeugdwerk zien wij dat het vaak jongeren zijn die de kinderen opvangen. De conclusie is dat er in het algemeen toch niet zoveel animo is voor het vrijwilligerswerk.

5.4. Vrijetijdsactiviteiten en hobby's

Het gemiddelde van de ondervraagde mensen in de 12 bestudeerde wijken in de buurtmonitor die aangeven iets aan een hobby of andere vrijetijdsactiviteit te doen, is 50%. Voor de zone Santa Maria hebben wij geen specifieke informatie hierover uit de census kunnen halen. Onze groep respondenten was ook te klein om concrete conclusies te kunnen trekken.

5.5. Schoolparticipatie

Schoolparticipatie van 6 t/m 14 jarigen is overal op Curaçao erg hoog tot bijna volledig. De schoolparticipatie van 15 t/m 19 jarigen is over heel Curaçao minder, maar is al sinds vele jaren stijgende. In Santa Maria was het percentage in de periode 1992 – 2001 gestegen van 74.0% in 1992 naar 81.6% in 2001. Dit betekent dat voor 2001 de schoolparticipatie nagenoeg gelijk is met het landelijk gemiddelde. Het is wel zo dat de schoolparticipatie in 1992 hoger lag dan het landelijk gemiddelde. De schoolparticipatie van 0-3 jaar is, overeenkomstig met het landelijk beeld, te weten 35.1% (1992) en 44.2% (2001) terwijl het landelijk percentage resp. 35.2 en 42.4 was.

Schoolparticipatie 15 t/m 19 jarigen Kanga/Dein (percentage)

	Census 1992	Census 2001
Santa Maria	74,0%	81,6%
Totaal Curaçao	72,5%	81,5%

Het blijft ook interessant om het aandeel 13-14-15 jarigen in het basisonderwijs te blijven volgen. Dit is namelijk het aandeel van de kinderen die minstens 1 keer is blijven zitten in het basisonderwijs.

Bij de volkstellingen van 1992 en 2001 is geconstateerd het aandeel van 13-14-15 jarigen in het basisonderwijs voor heel Curaçao aan het dalen was; dus een verbetering vertoonde. Deze dalende tendens was ook te zien voor een aantal van de buurtmonitorwijken, maar bij een aantal andere lijkt het weer te stijgen. In Santa Maria zien wij een duidelijke daling tussen 1992 en 2001.

Aandeel 13-14-15 jarigen in het basisonderwijs (Zittenblijversproblematiek)

	Census 1992	Census 2001
Santa Maria	28,1%	13,3%
Totaal Curaçao	26,2%	19,2%

Over het algemeen scoren de bestudeerde buurtmonitorwijken bij de volkstellingen een duidelijk hoger zittenblijverspercentage dan het gemiddelde van Curaçao.

De zone Santa Maria heeft de beschikking over een behoorlijk aanbod aan scholen voor funderend onderwijs. Deze zijn echter wel allemaal geconcentreerd in de wijk Santa Maria waardoor de kinderen van Cabo Verde toch een eind moeten lopen.

6. Leefbaarheid

6.1 Leefklimaat

Bij de buurtmonitor is ook geprobeerd het oordeel van de bewoners van de bestudeerde wijken te meten voor wat betreft de sfeer (het leefklimaat) en de sociale integraliteit, waarbij gekeken wordt naar de sociale binding en saamhorigheidsgevoel in de zones en wijken, alsook de deelname van de burgers aan de samenleving en haar instituties. In de wijken van de buurtmonitor van 2007 zijn de mensen voor bijna 80% positief over zowel de sfeer en de sociale integraliteit van hun wijk.

In de Censusgegevens van 1992 en 2001 zijn geen cijfers beschikbaar voor wat betreft dit sociaal aspect. Uit de informatiebijeenkomsten is gebleken dat dit aspect heel moeilijk meetbaar is. Dit onderdeel zal nader aangevuld worden nadat de gegevens van de census 2011 beschikbaar komen. Navraag bij de CBS heeft namelijk uitgewezen dat voor wat betreft Census 2011 speciale aandacht is besteed aan dit aspect.

6.2. Sociaal Kapitaal

Met “Sociaal kapitaal” wordt aangeduid de sociale netwerken en de wederkerigheid van contacten tussen mensen (vrienden, burens maar ook vreemden) alsook het onderlinge vertrouwen dat daaruit voortvloeit.

Één van de aspecten van “sociaal kapitaal” is dus het “vertrouwen” in de mensen in je omgeving. De mate van vertrouwen is o.a. belangrijk voor de capaciteit van een collectiviteit om aan de verbetering van hun eigen leef- en woonklimaat te werken.

Mate van vertrouwen

Als indicatoren voor dit vertrouwen zijn 4 verschillende ‘soorten’ vertrouwen in de buurtmonitor gemeten. Het zijn:

- a. graad van vertrouwen in “voor het individu belangrijke” anderen, d.w.z. vertrouwen in mensen zoals je naaste burens, je huisarts en je collega’s.
- b. graad van vertrouwen in “willekeurige anderen”, d.w.z. vertrouwen in bijvoorbeeld willekeurige jongelui of ouderen in je omgeving.
- c. graad van vertrouwen in “vertegenwoordigers van maatschappelijke instituties die actief zijn in je omgeving, zoals de wijkleiders, politici, religieuze leiders of een politieagent in de wijk.
- d. graad van algehele vertrouwen in anderen, d.w.z. de mate van vertrouwen in al de eerder genoemde categorieën van mensen in de omgeving van de respondent.

Voor Santa Maria is dit onderzoek niet uitgevoerd en het valt ook buiten het kader van onze opdracht. Aan de hand van facts-finding meetings en individuele gesprekken met bewoners van de zone is het volgende naar voren gekomen:

- de traditionele bewoners die langer dan twee generaties hier wonen moeten wij onderscheiden per wijk en buurt: in Stenen Koraal hebben wij in bepaalde delen nog families die vrij lang hier woonachtig zijn en deze groep heeft over het algemeen vrij goede relaties onderling. Zij voelen zich wel enigszins verdrongen door degenen die later zijn komen wonen. In de wijk Goede Hoop is deze ‘verdringing’

- lange tijd blijven voortleven.
- Degenen die langer in deze wijken wonen hebben over het algemeen goede kontakten met hun naaste burens. Zij hebben een redelijke mate van vertrouwen, maar zijn bezorgd om de meer recente ontwikkelingen verband houdende met drugs en criminaliteit. Men trekt zich steeds meer terug binnen de muren van huis en erf.
- Recente bewoners wonen sterk teruggetrokken; de huizen worden goed beschermd en afgeschermd.
- Men heeft een redelijke mate van vertrouwen in ‘vertegenwoordigers van maatschappelijke instituties’ met dien verstande dat de verzakelijking groter is. Men wil wel in aanmerking komen voor hulp en ondersteuning bij de maatschappelijke hulpinstanties. Men staat erop te krijgen wat men toekomt. En ‘liefst niet teveel vragen stellen of op huisbezoek komen.’
- Over het algemeen vertrouwt de burger degenen om hem heen steeds minder.

De hieronder aangegeven percentages voor alle 12 bestudeerde wijken (buurtmonitor) geven in grote lijnen hetzelfde beeld aan als voor Santa Maria. Exacte cijfers kunnen echter niet gegeven worden alvorens een onderzoek is verricht.

	%	%	%	%
	Vertrouwen in “voor individu belangrijke anderen”	Vertrouwen in “willekeurige anderen”	Vertrouwen in vertegenwoordigers van maatschappelijke Instituties	Algehele vertrouwen in anderen
Santa Maria	-	-	-	-
Totaal	27,5	8,9	17,3	3,9

6.3. Huisvesting

Op Curaçao is het grootste deel van de woningvoorraad eigendomswoningen. De verhouding tussen huur en eigendom op Curaçao is ongeveer 1 huurwoning op 2 eigendomswoningen.

In Santa Maria is de verhouding nog meer in het voordeel van eigendomswoningen en er is een duidelijke stijging van het aantal eigendomswoningen ten opzichte van het aantal huurwoningen in de wijk.

Aantal huurwoningen per 100 eigendomswoningen Santa Maria

	Census 1992	Census 2001
Santa Maria	28,0%	25,0%
Totaal Curaçao	44,0%	44,0%

Cabo Verde

In onderstaand tabel is te zien dat bij de volkstellingen van 1992 en 2001 in Santa Maria, in vergelijking tot het hele eiland, er relatief minder huizen in slechte staat waren. Ook is te zien dat het percentage van woningen in slechte staat sterk is afgenomen. De afname is toe te schrijven aan de aanwezigheid van de nieuwe middenstandswijken. Er is echter sprake van grote verschillen, hoewel ook in die 'armere delen' steeds meer huizen in goede staat komen.

Percentages woningen in slechte staat in Santa Maria (objectief)

	Census 1992	Census 2001
Santa Maria	8,2%	4,5%
Totaal Curaçao	8,3%	5,4%

Van verschillende respondenten hebben wij begrepen dat er veel onderverhuur voorkomt; men verhuurt kamers in plaats van een huis omdat dit meer opbrengt. Hierdoor wordt overigens illegaliteit in de hand gewerkt omdat, naar is gebleken, illegalen samen een kamer huren waar verschillende personen tegelijk verblijven. Dit heeft te maken met het drukken van de verblijfskosten, vooral in de beginfase van hun verblijf op het eiland, wanneer men nog niet over voldoende inkomsten beschikt.

6.4. Infrastructuur

De meeste wegen in de wijken van Santa Maria zijn ondertussen geasfalteerd. Ook hier willen wij verwijzen naar de verschillen binnen deze zone. De wegen in de wijken Salsbach (het verkavelde deel), Goede Hoop (Esperansa) en Cabo Verde (volkswoningen) zijn geasfalteerd en in goede staat met het nodige straatmeubilair zoals verlichting en aanwijzingen. In de rest van Cabo Verde en zeker ook in het noordelijk gelegen deel van Stenen Koraal blijkt na de excessieve regenval van okt/nov en dec 2010 dat de infrastructuur niet in orde is. De afwatering is slecht geregeld, verschillende wegen zijn opengeboken en tijdelijk onbegaanbaar. Een ander deel van Stenen Koraal (zuidelijk) heeft slechts in beperkte mate geasfalteerde wegen; er zijn nog altijd veel onverharde en halfgeasfalteerde wegen te vinden.

De ontsluiting van deze zone is niet optimaal, aangezien er slechts één ontsluitingsweg naar de hoofdweg FD Rooseveltweg is tussen Cabo Verdeweg en Winston Churchillweg, nl de Mica weg in Goede Hoop (de Salsbachweg is een éénrichtingsweg voor inkomend verkeer). Dit veroorzaakte veel sluipverkeer door genoemde wijk totdat de slecht begaanbare weg tussen Asbestweg en Seru Fortunaweg geasfalteerd werd. Het gevolg hiervan was dat momenteel tijdens de spitsuren een grote drukte voorkomt op de Asbestweg, Seru Fortunaweg en Cabo Verdeweg en de aansluitende wegen (o.a. Kaya San Juan). Er zijn daarvoor ook snelheidsremmende maatregelen getroffen in de wijk Goede Hoop.

Het kruispunt Seru Fortunaweg/Churchillweg is een echte bottle-neck geworden en dient nodig aangepakt te worden. Door de onvoldoende uitvalsmogelijkheden voor het verkeer worden de wegen door Kanga en Dein steeds meer als sluipwegen gebruikt, evenals de Seru Fortunaweg via Muizenberg door Suffisant.

6.5. Transport

De meeste huishoudens beschikken over een eigen vervoersmiddel en het percentage dat de bus neemt naar het werk verschilt in 1992 (16.2%) niet noemenswaard met het landelijk gemiddelde (16.8%), maar er is wel sprake van een toename naar 16.4% (Curaçao: 15.4%). Door de verspreide bestemmingen voor werk en school (voortgezet) moet toch vaker van het openbaar vervoer gebruik gemaakt worden, ook al heeft het huishouden een eigen auto. Er zijn weinig lijnbussen die in de zone zelf rijden, dus de bewoners moeten vaak naar de grote wegen zoals Cabo Verde weg, Seru Fortunaweg, W Churchillweg en Rooseveltweg lopen.

Het aantal schoolkinderen dat gebruik maakt van schoolbussen ligt duidelijk onder het landelijk gemiddelde, te weten 6.8% in 1992 en 7.5% in 2001 tegen resp. 11.4% en 12.4% voor Curaçao.

Bushalte

6.6. Veiligheid in Santa Maria

Bij vormen van onveiligheid op wijkniveau wordt gedacht aan zaken als: criminaliteit en vandalisme, verkeersoverlast, overlast door (hang) jongeren, verlichting en donkere gebieden in de wijken. Zoals de bewoners zelf aangeven geeft een schone wijk ook een veilig gevoel.

Volgens individuele politiefunctionarissen is er veel criminaliteit in vooral Stenen Koraal en daarbij grenzende wijken van deze zone aan Seru Fortuna, Fortuna Abou en Kanga. In gesprekken met een buurtbewoners binnen de zone Santa Maria wordt aangegeven dat vooral de wijk Stenen Koraal problematisch is. Het schijnt iets rustiger te zijn geworden, maar het gevoel van onveiligheid daar is nog altijd aanwezig. In de middenstandswijken in deze zone wordt er traditioneel veel inbraken en diefstallen gemeld, vandaar ook dat de meeste huizen forten lijken met hoge muren, hekwerk rondom, alarmsystemen, camera's e.d.

De wijken zien er vrij schoon uit waarbij weer onderlinge verschillen zijn, met name voor wat betreft Stenen Koraal.

6.7. Gezondheid in de wijk

De “gezonde wijken” benadering is gebaseerd op de gedachte dat actieve deelname van de mensen waar het om draait, bijdraagt aan hun persoonlijke ontwikkeling en aan het versterken van beoordeling- en beslissingsvermogens. In achterstandswijken is in het algemeen meer sprake van gemeenschapszin, hetgeen een goede mogelijkheid biedt de sociale norm positief te beïnvloeden.

Gezondheidsverschillen hebben volgens de literatuur te maken met de sociaal-economische positie van mensen, met hun gezondheidscultuur, hun huisvestingssituatie, hun opleidingsniveau en met het wel of niet hebben van werk. Deze verschillende factoren beïnvloeden elkaar, en door de ingewikkelde samenhang is het moeilijk wetenschappelijk te bewijzen welke invloedsfactoren het meest van belang zijn.

Binnen de zone Santa Maria zelf is er een concentratie van medische instellingen in de wijk Santa Maria, te weten het Mgr. Verriet Instituut /Revalidatie centrum, het Wit Gele Kruis (thuiszorg). Aan de Rooseveltweg (rand Goede Hoop) is een particuliere dokterspost en apotheek, annex fysiotherapie. In de directe omgeving is de aanbieder van eerstelijnszorg voldoende aanwezig. Zie hiervoor onderstaande lijst.

STA. MARIA

Konsistiendo dje siguiente barionan: Seru Fortuna, Hato, Kanga/Dein, Mahuma, Rosendal, Souax, Sta. Maria, Wanapa, Buena Vista, Steenen Koraal, Trai Seru, Gibraltar, Juan Hato, Cabo Verde, Goede Hoop, Juan Domingo, Gato, Seru Kandela.

Nòmber	Direkshon	Telefòn
ALLAART, J. W. L.	F.D. ROOSEVELTWEG 507	888-7511
JEUNG, H. M.	SCHONEGEVELSTRAAT 4	868-3048
MIDDELHOF, J. G. P.	WINSTON CHURCHILLWEG 153	888-1533
MIDDELHOF-ROSARIO, PEGUERO E.	KAYA YOBIDA 21	868-4122
OLIVA- SALAS, O.	SENTRO MEDIKO SOUAX 24Z	889-0324
PABLO, S. D.	SCHONEGEVELSTRAAT 4	868-3048
ROG-WANNER, N.	ROOSEVELDTWEG 280	888-8517
PEREZ, S. L.T.	JAN NOORDUYNWEG 30	888-3555
STRAAL, B.	F.D. ROOSEVELTWEG 280	888-8517
FILLET, R.R.	WINSTON CHURCHILLWEG 153	868-2323
CHOCOLAAD, G.L.	JAN NOORDUYNWEG 39	868-1126
REYES-SOLER, M. E.	JAN NOORDUYNWEG 32D	868-6553

Medische specialisten

Sille, S.E.L.	Uroloog	Jan Noorduynweg	869-0855
Wiedijk, V.	Oogarts	Jan Noorduynweg 10	888-6767
Nijdam/van Strien	Tandartsen	Jan Noorduynweg 12	868-8198
Evertsz, R.E.	Tandarts	Schonegevelstraat 2	868-8520

Overige medische voorzieningen

Sokudi	Schonegevelstraat	888-8844
St. Wit Gele Kruis	Sta. Maria 17	868-2344
St. Revalidatiecentrum Curaçao	Salsbachweg 20	888-2560
Analytisch Diagnostisch Centrum	Schonegevelstraat	868-3048

Verder zijn er ook voorzieningen voor fysiotherapie, hartpatiënten en nierdialyse. Te weten;

Fysiotherapie: vier praktijken, allen dicht bij de zone Santa Maria (Rooseveltweg, Jan Noorduynweg, Churchillweg en Schonegevelstraat)

Zorg voor Hartpatiënten: een kantoor aan de Petroleumweg (Goede Hoop)

Nierdialyse centrum aan de Jan Noorduynweg

Apotheken;

Deze zijn te vinden aan de Jan Noorduynweg (3), Churchillweg (1) en de Rooseveltweg (1)
Op relatief korte afstand zijn er meerdere botica's.

Revalidatiecentrum Mgr. Verriet

Scholen aan de Salsbachweg

7. Sociale kaart van de wijk

In dit hoofdstuk wordt nagegaan welke voorzieningen er in de zone Santa Maria aanwezig zijn waar de wijkbewoners gebruik van kunnen maken. Voor sommige voorzieningen is Santa Maria afhankelijk van omringende wijken. Zie bijvoorbeeld de ligging van medische voorzieningen.

7.1. Voorzieningen

Voor serviceverlening van Dienst werk en inkomen (DWI) vallen de wijken van de zone Santa Maria onder de wijkkantoor Kas di Bario Sta Maria. Ban Bario Bek Sta Maria is gevestigd tussen “Baskin Robbin” en “Pizza hut” te Sta. Maria. Telefoonnummer 869-6660 en fax: 869-6670

De grote katholieke kerk en de scholen vervullen niet alleen voor de zone Santa Maria maar ook voor de aangrenzende wijken, zoals Kanga en gedeeltelijk ook Mahuma, Juan Hato en Wanapa. De kinderen van Stenen Koraal gaan naar de Maduroschool.

Het buurtcentrum was vroeger ook voor de gehele omtrek maar sedert de vestiging van buurtcentra in de meeste omringende wijken zijn de buurtcentrumactiviteiten van Santa Maria vooral gericht op inwoners van de zone. Maar nog altijd komen velen uit Kanga en Wanapa naar het buurtcentrum toe vanwege de nabijheid..

Het buurtcentrum Sentro di bario Sta Maria is gehuisvest op het terrein van de voormalige school van de zusters van Rozendaal, naast het Antonius school. Adres: Seru Fortunaweg nr. 5.

Het buurtcentrum is op 1 maart 1960 opgericht en heeft een belangrijke rol gespeeld in het vormingswerk van jongeren en vrouwen en bood mogelijkheden voor sport en spel waar vooral de mannen gebruik van maakten. Het betreft dus het aanbieden van activiteiten en het faciliteren van activiteiten op het gebied van jeugdwerk, volwassenwerk en ouderenwerk. Hierbij wordt veel samengewerkt met instanties en groepen uit de wijk en daarbuiten. Informatieverschaffing en voorlichting worden ook als kerntaken gezien. Momenteel zijn er cursussen op het gebied van koken, naaien, schilderen en handenarbeid alsook computerlessen, dans en aerobics, het leren bespelen van de kuarta.

7.2. Faciliteiten

Overzicht van scholen

Naam	Type en gezindte	Adres
Avila School	Fund. Onderwijs - RK	Salsbachweg
Hardin di Mariposa	Fund. Onderwijs - KO	Id
Jeanne d'Arc College	Fund. Onderwijs - RK	Id
Jeanne d'Arc kleuter	Fund. Onderwijs KO - RK	Id
Soeur Hedwig school	Methyl	Salsbachweg 20
St. Antonius College	Fund. Onderwijs - RK	Seru Fortunaweg 3
St. Joris college	Fund. Onderwijs - RK	Salsbachweg 7
Maduroschool	Fund. Onderwijs - RK	Kaya Yaspe z/n
Kol. Maria Auxiliadora	Fund. Onderwijs - RK	Santa Maria z/n

RK = Rooms Katholiek

KO = Kleuter Onderwijs

Methyl = Onderwijs Gehandicapten

Overzicht van sociaal-educatieve activiteiten en faciliteiten

Activiteit	Naam	Adres
Voetbal	SV Vesta	Kompleho deport Jo Mathilda, Californiaweg, 869-2452
Baseball	Sta Maria Pirates	Frank Curiel Ballpark, 673-8617
Ping pong	Donic Table Tennis Club;	St Joriscollege Salsbachweg, 511-0005
Zwemmen	Djaoen swimming Center	Mahuma kaya K-14, 868-3749
Lopen	Fun Walk	R. Andrea, 510-2245
Dans	Grupo di baile D'ART	St. Joriscollege, 515-1922
Softball	Eagle Softex	N. Helmijer, 524-4597
Softball	Little League	Magda Faneyte; 523-8022
		Veld di Kanga
Domino	Sv Vesta	E. Eustatia, 868-1091

Voor een overzicht van medische faciliteiten: zie onder gezondheid

Buurtcentrum Sta. Maria

8. Wijkontwikkeling

De wijken in deze zone zijn erg verschillend van karakter. De ontwikkeling in deze zone valt zeker positief te noemen, gezien de fysieke infrastructuur, fysieke wijkopbouw en de sociaal economische indicatoren zoals vermindering van de (jeugd)werkloosheid en betere woningen. Ook het groeiend opleidingsniveau en meer schoolparticipatie zijn positief te noemen. Ook de economische afhankelijkheid is duidelijk beter dan in veel andere zones. Wij zien echter ook dat de structurele problemen nog altijd aanwezig zijn, zoals de vergrijzing en het hoge percentage van langdurige werklozen.

We moeten ook constateren dat er niet veel wijkgerichte ontwikkelingen zijn, maar ook dat de bewoners niet zo sterk wijkgericht zijn. Vooral in de middenstandswijken is de band met de wijk minder, zeker bij de groep van recente immigranten.

Er zijn veel nieuwkomers in de zone en tussen de wijken onderling constateren wij grote verschillen. Bovendien ligt het buurtcentrum en de buurtgerichte activiteiten, waaronder ook de scholen, eerder aan de rand van de zone dan er middenin. Het oude centrum rond de kerk, scholen e.d. lag vroeger centraal maar door de opdeling van parochies, wijken en zones is dit veranderd. Het is nu zo dat de zones Santa Maria, Mahuma, Wanapa en Groot Piscadera een gezamenlijk verzorgingscentrum hebben gekregen, waarbij het oude centrum samen met het kruispunt Rooseveltweg-Churchillweg en Jan Noorduynweg het nieuwe middelpunt vormt met uitlopers langs genoemde wegen.

8.2. Wensen en behoeften in de zone Santa Maria

Met de respondenten is ook gesproken over de wensen voor de wijken. Hoewel wij bewust zijn van de beperkingen van dit onderzoek, menen wij wel dat bepaalde wensen die geuit zijn, als richtinggevend gebruikt kunnen worden.

Stenen Koraal, Santa Maria

Vooraf voor de wijk Stenen Koraal (Kura Piedra) is de wens geuit dat er meer toezicht komt en dat de probleemhaarden aangepakt worden. Men is bezorgd voor de criminaliteit, ook omdat de criminele groepen moeilijk te bedwingen zijn o.m. doordat de leden over en weer in Seru Fortuna (volkswoningenbuurt) en in Kura Piedra opereren.

Ook de wegen moeten hard nodig een grote onderhoudsbeurt krijgen nu een belangrijk deel onbegaanbaar is geworden na de zware regenval van eind 2010.

Het kruispunt Cabo Verde en Rooseveltweg is een bottleneck gedurende de spitsuren en hiervoor moet een oplossing gevonden worden.

Ook constateert men dat er veel te hard op de Cabo Verdeweg gereden wordt en men vindt dit een onwenselijke situatie.

Verder dient de armoede aangepakt te worden en moet de jeugd meer kansen krijgen om zich te ontwikkelen en werk te vinden.

Bij het hulp vragen is men nog teveel gericht op 'trabou mi ke' zonder de daarbij behorende attitudes te onderkennen M.a.w. men is nog te weinig bewust dat bepaalde attitudes (on)gewenst zijn en dat daar iets aan gedaan kan worden mits men de nodige begeleiding krijgt maar ook wanneer de betrokkenen zelf bereid is om er iets aan te doen. Daarom moet er meer gewerkt worden aan de karaktervorming bij de jeugd. Sociale vorming en sociaal-culturele activiteiten wordt als prioriteiten gezien.

De leerplicht ambtenaar moet zich duidelijker laten zien! Hierdoor kan de school niet altijd optimaal werken.

Het kruispunt Seru Fortunaweg - Churchillweg dient urgent aangepakt te worden.

Cabo Verde, Esperansa en Salsbach

De wijken Cabo Verde, Esperansa en Salsbach hebben minder wijkgerichte wensen.

Hun belangrijkste zorg is dat de criminaliteit overwaait naar hun wijken. Men leeft teveel achter tralies en met alarmsystemen.

Wat over het algemeen geldt, is een betere ontsluiting van deze groep wijken en de beheersing van het doorgaand verkeer.

Men vindt ook dat bepaalde ontwikkelingen goed gemonitord moeten worden om het leefklimaat in deze wijken niet achteruit te laten gaan. Naast de hierboven genoemde zijn ook opmerkingen gemaakt over:

- De samenstelling naar etniciteit binnen de wijken, d.w.z. dat er geen oneven belangrijke situaties ontstaan;
- In de open gebleven delen van Salsbach (en aansluitend Santa Maria) geen wild bouw plaatsvindt.

8.3. Profiel

Profiel zone Santa Maria (oppervlakte 477 ha)

	Curaçao 1992	Curaçao 2001	Santa Maria 1992	Santa Maria 2001
Bevolking	144097	130627	4406	3817
Sexratio	111	116	105	109
Jongeren % (0-14 jaar)	25.9	23.6	28	21
Personen 15-65 jaar	66	65.6	66	70
Ouderen %	8.1	10.8	6	9
Katholieken %	81.3	80.1	82	82
Onkerkelijk %	5.1	4.6	4.2	3.8
Papiamentstalige Huishouden	83.3	80.8	86	85
Allochtonen	12.5	15.8	11.4	12.4
Vertrekplannen		6.2		6.2
Tienermoeders	7.0	7.3	7.1	5.7
Opleidingsniveau	23.1	38.3	23.7	31.3
Schoolparticipatie 15-19 jaar	72.5	81.5	74.0	81.6
Schoolparticipatie 0-3 jaar	35.2	42.4	35.1	44.2
13-14-15 jaar op basisschool	26.2	19.2	28.1	13.3
Drop out %	45.3	45.2	49.1	45.7
Analfabeten %	3.9	3.6	4.7	3.7
Schoolbussers %	11.4	12.4	6.8	7.5
Gem. Inkomen werkende	2273 (*)	2646	2342 (*)	2414
Gem. huishoudinkomen	3451 (*)	3701	3576 (*)	3492
Werkloos %	16.9	15.8	15.6	13.5
Jeugdwerkloosheid	32.7	33.7	29.8	25.0
Langdurig werkloos		49.1		46.6
Economische afhankelijkheid	179	182	176	156

(*) Geïnfleerde inkomen werkende 1992 (inflatie '92-2001 = 24.6%)

Vervolg profiel Santa Maria

	Curaçao 1992	Curaçao 2001	Santa Maria 1992	Santa Maria 2001
% tijdelijke baan	26.3	20.7	25.6	21.0
Tijdelijke baan - vaste baan ratio	35.8	26.2	34.5	26.6
% werkgevers	7.7	9.2	6.5	7.0
% losse jobs	10.3	7.4	10.5	7.3
% onderstandtrekkers	6.3	8.2	4.8	5.7
% met bus naar werk	16.8	15.4	16.2	16.4
Groei/afname met bus naar werk	- 1.4	-	0.2	-
Aantal bewoonde woningen /km ²	43161	-	1225	-
Gemiddelde woonbezetting	3.5	3.0	3.7	3.1
Oppervlakte woning	125.9	-	119.4	-
Leegstand per 100 bewoonbare	8	-	8	-
% slechte woningen	8.3	5.4	8.2	4.5
Aantal huur per 100 eigendomswoning	44	44	28	25
Gemiddelde huurprijs	364	475	559	519
Huishoudinkomen huurders huurwoningen	-	3001.3	-	3209.9
Aanwezigheid score basisvoorzieningen	5.8	5.8	5.8	5.9
Aanwezigheid score luxe voorzieningen	-	6.0	-	6.0
% autobezit per 100 HH	102	101	110	106
% vrouwelijke hoofd HH	34.7	39.6	28.4	34.0
% meergezins HH	9.6	8.0	10.2	8.4
% éénouder met kinderen < 18 jaar	10.5	7.8	10.4	6.9
% eenpersoonshuishoudens	15.7	20.7	13.2	19.9

Gebruikte literatuur en bronvermelding

- CBS, Censusatlas 1992, Curaçao Nederlandse Antillen
- CBS, Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen
- Statistische gegevens leefsituatie buurten, Census 2001, CBS Nederlandse Antillen
- CBS, Leefsituatie in enkele achterstandsbuurten van Curaçao; historische achtergronden en statistische feiten
- Ursula/ Wallé SKC Buurtmonitor 2007
- CBS Huishoudens in de Nederlandse Antillen
- Weeber, Witteveen e.a Urgentieplan Buurten
- Pobreza ban atake, Reda Sosial
- Historia di Centenario di Santa Maria, B. Schipper, O.P.
- Historia di Korsou Katoliko; un rekuento di P. Hein Nooijen, 2008, A'dam
- Wijkontwikkeling op Curacao, L.Janga. uit ; Rene Romer als inspirator, UNA, 2003
- Buki di Hubileo. Centro Hubenil Mahuma, 1952-2002.

Dankwoord

- Jeanette Juliet Pablo
- Frank Mathilda
- Contactgroep (Edwin Gosepa, Eric Minguel, G. Macaya)
- Grupo sosial di BC SMaria
- Staf diKas di Barrio, Santa Maria
- Overige respondenten
- Lionel Janga

Charles do Rego
12 april 2011

Colofon

Buurtprofiel Santa Maria

Teksten:

Community Curaçao

In opdracht van:

Ministerie SOAW

Foto's:

Community Curaçao

Grafische vormgeving:

Ariadne Faries

Print/Distributie:

Ministerie SOAW

Informatie:

Ministerie SOAW

Sector Familie en Jeugd

Apna gebouw 5e verdieping

Tel: 466 93 43

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**